

værdig operationel kapacitet. Det er regeringen enig i.

Virkeligheden med dens påtrængende problemer har gjort det alt for klart, desværre. Det er blevet anført, at der er behov for at skabe større sammenhæng i politikken, ikke mindst i lyset af, at den jo føres og udføres i flere internationale organisationer. Det er ikke helt forkert, når det anføres, at debatten i sidste ende drejer sig om, hvordan europæerne i NATO kan gennemføre udenrigs- og sikkerhedspolitiske beslutninger, som de har truffet i EU. Der vil selvfølgelig være tale om en dialog mellem disse to organisationer, ikke om diktater fra den ene til den anden.

Ifølge Traktaten kan EU allerede i dag støtte sig til WEU, hvis man ønsker at gennemføre operationer med militært indhold. Det er velkendt, at dette samarbejde ikke har været uden problemer. For det første har der ikke været vilje i EU til at lade WEU påtage sig større opgaver. For det andet har samarbejdet mellem EU og WEU vist sig at være langsomt og besværligt, og det har givet anledning til overvejelser i medlemslandene.

Der er blandt EU-landene en ny fælles erkendelse af, at NATO må være grundlaget for det fremtidige forsvarssamarbejde i Europa. NATO er den eneste organisation, som er i besiddelse af den troværdige operationelle kapacitet, der er behov for. Der er ikke støtte til ideerne om at oprette en alternativ europæisk forsvarsorganisation. Der bliver ikke tale om nogen Europahær. Det er en positiv udvikling i debatten, og den er der grund til at hilse velkommen fra dansk side.

Og lad mig så for god ordens skyld tilføje, at diskussionen alene drejer sig om krisehåndtering, de såkaldte ikkeartikel 5-opgaver. Selve territorialforsvaret, artikel 5-forpligtelsen, hører hjemme i NATO. Det er der ingen, der anfægter.

Et mere direkte samarbejde mellem EU og NATO synes at være vejen frem. Debatten vedrører således de to vigtigste organisationer, som vi er medlemmer af.

Næste vigtige skridt i processen bliver NATO-topmødet i april i Washington. Det er en god lejlighed til at drøfte, hvordan de europæiske NATO-lande inden for en NATO-ramme bedre kan gennemføre krisestyringsoperationer, uden at USA nødvendigvis er med. Der blev allerede i 1996 truffet beslutning om, at det skal være muligt i forbindelse med den

europæiske sikkerheds- og forsvarsidentitet, ESDI. Fra regeringens side støtter vi dette. Som NATO-medlem har også Danmark en interesse i at styrke NATO's muligheder for at gennemføre operationer med et europæisk udgangspunkt. Det kan blive en vigtig brik i det samlede billede.

Efter NATO-topmødet i april vil man koncentrere sig om forberedelserne til Det Europæiske Råds møde i Köln, hvor vi vil drøfte emnet. Det er langtfra klart endnu, hvordan forholdet mellem EU og NATO vil udvikle sig, og hvad WEU's fremtid vil blive.

Blandt de mange ubesvarede spørgsmål er, hvorledes man tager højde for den amerikanske og canadiske holdning. Jeg ser ikke for mig en situation, hvor europæerne møder op i NATO med krav om at få stillet aktiver til rådighed. NATO har også sin beslutningsprocedure.

Et andet spørgsmål er, hvilken rolle de NATO-lande, der ikke er medlemmer af EU, dvs. Norge, Island, Tyrkiet og inden længe, i hvert fald i nogle år, Polen, Tjekkiet og Ungarn, skal spille; dernæst hvilken rolle de tidligere neutrale lande, dvs. de EU-lande, der ikke er medlem af NATO, skal spille.

Det vil tage tid at besvare de mange spørgsmål, som debatten har rejst, og det vil derfor også tage tid at skabe grundlaget for en afklaring af Danmarks stilling i forhold til de nye arrangementer, der kan komme på tale. Med de lande, der er engagerede i processen, er der tale om en bredt anlagt europæisk debat. Vi tager et skridt ad gangen, der er ingen grund til at drage forhastede konklusioner.

Det er regeringens opfattelse, og det er min opfattelse, at debatten har fået en god start. Vi vil deltage aktivt i denne debat med henblik på at sikre et godt resultat. Hovedsigtet må være at styrke mulighederne for, at de europæiske lande bedre kan yde deres bidrag til konfliktløsning til gavn for stabiliteten i Europa, uden at den transatlantiske forbindelse og NATO undermineres. Det synes yderst fornuftigt at anlægge en sådan mellemstatslig tilgang, egentlige institutionelle spørgsmål må komme i anden række og afklares senere.

Hvad angår udviklingen i WEU, vil jeg til afslutning lige gøre den bemærkning, at vi jo har haft observatørstatus i WEU siden 1992. Sverige, Finland, Østrig og Irland har også observatørstatus. Denne status blev etableret for at give samtlige EU-lande en mulighed for at følge